

رفع ناترازی بنزین

طرح جدید برای حل ناترازی بنزین؛ سهمیه بنزین برای هر نفر

با ارائه مقدار ثابت بنزین به هر فرد، صرف نظر از درآمد یا وضعیت مالکیت خودرو، تضمین خواهد شد که یارانه های بخش بنزین به طور عادلانه تخصیص داده می شود.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر-انرژی، سهیل محمودیان کارشناس انرژی در رابطه با ناترازی بنزین در کشور گفت: در طی سالیان اخیر مصرف بالای بنزین موجب شده است که تراز مثبت بنزینی کشور شروع به کاهش کند و در سال ۱۴۰۱ به صفر رسیده و در نهایت از اواسط سال ۱۴۰۲ به ناترازی منفی بنزین تبدیل شد و در نهایت شاهد واردات و ناترازی بنزین به میزان ۶ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۳ هستیم. وضعیت بفرنج مصرف غیربهرینه بنزین و افزایش قاچاق بنزین حاصل از مدل اشتباه سهمیه بندی بنزین سبب خواهد شد که در سال بعد میزان واردات بنزین نیز افزایش پیدا خواهد کرد و برای حل این معضل باید به سمت اصلاح وضعیت مصرفی و تغییر در شیوه توزیع یارانه بنزین حرکت کنیم.

وی در مورد اهمیت اجرای بنزین به نفر اظهار کرد: اجرای سهمیه بنزین برای هر نفر رویکردی تحولی برای حل مشکل کمبود بنزین در کشور است. با تخصیص مقدار ثابتی بنزین به هر فرد مبتنی بر الگو بهینه مصرف علاوه بر اینکه قیمت یارانه ای بنزین برای مصارف بهینه شخصی کماکان پابرجا خواهد بود؛ بلکه مصرف غیرمعمول از خودرو در عبور و مرورهای فردی و شخصی نیز کاهش خواهد یافت و آبی قاچاق بنزین کاهش خواهد یافت.

این کارشناس انرژی در ادامه با اشاره به کاهش و بهبود ضریب جینی با تکیه بر اجرای بنزین به نفر گفت: یکی از مزیت های اصلی سیاست توزیع سرانه ای بنزین و اعطای سهمیه بنزین مبتنی بر بنزین به نفر، افزایش عدالت در توزیع یارانه ها است. با ارائه مقدار ثابت بنزین به هر فرد، صرف نظر از درآمد یا وضعیت مالکیت خودرو، تضمین خواهد شد که یارانه های بخش بنزین به طور عادلانه تخصیص داده می شود و افرادی که فاقد مصرف بنزین یا دارای مصرف بنزین بهینه هستند و سهمیه اعطا شده به خود را به طور کامل مصرف نمی کنند؛ از عوائد نقدی مستقیم فروش سهمیه بنزین به نفر خود بهره مند خواهند شد که در نهایت اجرای بنزین به نفر منجر به کاهش ضریب جینی خواهد شد و نابرابری درآمدی را نیز کاهش خواهد داد و در نهایت نیز موجب ارتقای عدالت اجتماعی در داخل کشور خواهد شد.

وی ادامه داد: علاوه بر این، انتظار می رود سیاست سرانه بنزین بر موضوع مصرف غیربهرینه خودروها و همچنین سفرهای شخصی با خودروهای تک سرنشین تأثیر بسزایی دارد. به عنوان مثال در پایتخت کشور و شهر تهران بیش از ۸۰ درصد خودروهای عبوری خودروهای تک سرنشین هستند که منجر به ترافیک، افزایش مصرف سوخت و آلودگی محیط زیست نیز می شود. با اجرای سهمیه بنزین به ازای هر نفر به طور آبی مسئله مصرف غیربهرینه خودروها حل خواهد کرد و ترافیک را نیز کاهش خواهد داد.

محمودیان با اشاره به انتقال مستقیم عوائد نقدی حاصل از فروش سهمیه بنزین هر نفر به جیب شخص و افزایش صرفه اقتصادی بهینه سازی مصرف بنزین گفت: علاوه بر این، اجرای بنزین به نفر منجر به صرفه جویی در مصرف بنزینی افراد جهت اخذ عوائد حاصل از فروش سهمیه بنزین هر شخص خواهد شد و در کل افزایش بهره وری را حاصل می کند. با تشویق افراد به مصرف عاقلانه تر بنزین و جلوگیری فعالانه از مصرف بی رویه، علاوه بر اینکه عوائد نقدی مردم حاصل از بهینه سازی مصرف بنزین حاصل خواهد شد؛ از محل کاهش مصرف بنزین به ناترازی بنزین نیز کمک خواهد شد و واردات بنزین و هدررفت منابع ارزی کشور را نیز کاهش خواهد داد.

وی ادامه داد: برای اطمینان از موفقیت سیاست بنزین به نفر، مهم است که دولت حمایت و منابع کافی را برای اجرای آن فراهم کند. این رویکرد مبتنی بر ایجاد سهمیه مبتنی بر پیمایش برای کلیه خودروهای فعال در صنعت حمل و نقل است به نحوی که هیچ هزینه اضافی برای مصرف در صنعت حمل و نقل ایجاد نشود و از طرف دیگر باید از تمامی عوائد حاصل از اخذ عوارض بر صادرات بنزین از صادرکنندگان قانونی بنزین در پی اجرای این مدل جدید اعطای سهمیه بنزین را نیز در زمینه گسترش زیرساخت های حمل و نقل در کل کشور به کار گیرد.

این کارشناس انرژی در پایان گفت: تعیین سهمیه ماهیانه ۳۰ لیتری بنزین برای هر نفر در ایران بیانگر رویکردی جسورانه و نوآورانه برای رفع مشکل کمبود بنزین کشور است. این سیاست با ایجاد صرفه اقتصادی در زمینه بهینه سازی مصرف و کاهش مصرف شخصی غیرمستعارف بنزین با تکیه بر جلوگیری از تک سرنشینی و حذف قاچاق سوخت موجب ایجاد تغییرات مثبت قابل توجهی برای کشور خواهد داشت.